

atferdssenteret

Hvordan sikre en bærekraftig implementering av evidensbaserte metoder?

Kristin Richardsen, regionskonsulent for PMTO
Marit Reer, spesialkonsulent
Andreas Anker Hviid, nasjonal koordinator

08.01.2014 Side 1 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Bakgrunn og status for implementering av TIBIR (Tidlig innsats for barn i risiko)

- Landsdekkende gjennomføring av tjenester for familier med barn med atferdsproblemer – statlig initiativ fra 1998
- Behandling og forebygging
- Hva som fungerer - Kunnskapsbasert praksis – RCT
- Samme tilgang til tjenester – geografisk
- Tilgjengelig der barn og familier er

08.01.2014 Side 2 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

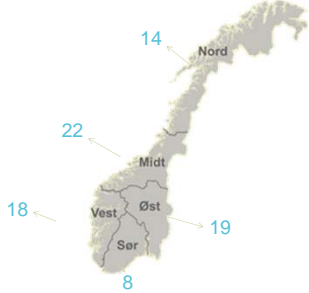
TIBIR – Tidlig Innsats for Barn I Risiko

Side 3

atferdssenteret

Status PMTO/TIBIR – implementering 2013

- 290 PMTO-terapeuter
- 1179 TIBIR-utøvere
- 81 TIBIR-kommuner

Region	TIBIR-kommuner
Nord	14
Midt	22
Vest	18
Øst	19
Sør	8

08.01.2014 Side 4 © Norsk senter for studier av problemferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Implementering

«En planlagt og målrettet prosess med et sett av spesifiserte aktiviteter som skal til for å innføre en bestemt metode eller program til praksisfeltet».

08.01.2014 Side 5 © Norsk senter for studier av problemferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Veileder for implementering av TIBIR

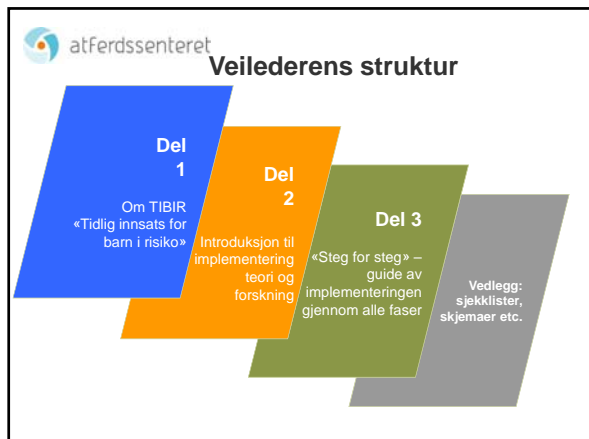
Håndboken er basert på de siste 14 års erfaring med implementering av PMTO og TIBIR i Norge.

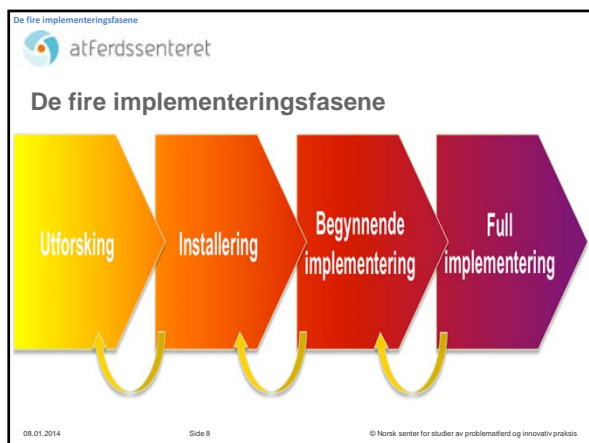
Målet er:

- Å styrke implementeringsprosessen og gjøre kompleksiteten i gjennomføringen synlig og forståelig
- Å støtte kommunene i å etablere rutiner for å sikre og opprettholde høy kvalitet på implementeringen og fidelitet til programmet.

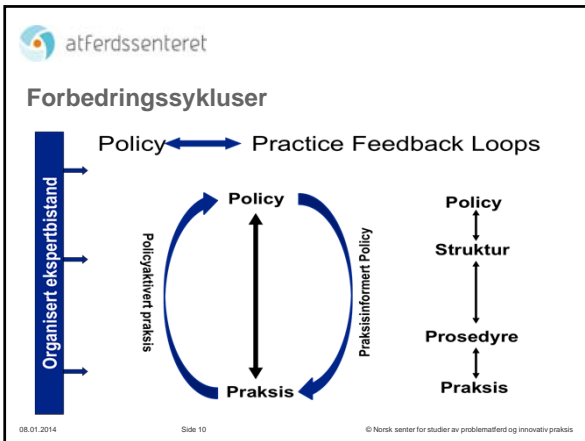
Hensikten med veilederen er å styrke en implementeringsprosess slik at evidensstøttede program kan nå frem til brukerne med tiltenkt innhold og riktig omfang

1.8/2014 Side 6 © The Norwegian Center for Child Behavioral Development

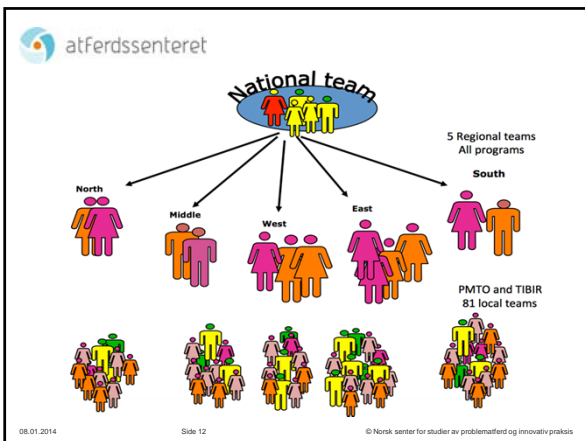

atferdssenteret

Implementeringsteam

TIBIR – Tidlig innsats for barn i risiko

● Nasjonalt Implementerings-team
● Regionale Implementerings-team
● Lokale Implementerings-team

atferdssenteret

Kommunale implementeringsteam

- Det kommunale implementeringsteamet vil spille en sentral rolle i alle faser av gjennomføringen og bør oppnevnes tidlig i implementeringsprosessen.

Utforsking → Installering → Begynnende implementering → Full implementering

08.01.2014 Side 14 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Hvordan opprettholde høy aktivitet og spre implementeringen av TIBIR?

Håndboken er et verktøy for:

- å fremme og øke kommunale implementeringsteams aktivitet gjennom implementeringsprosessen, og dermed sikre en god og bærekraftig gjennomføring
- være et bestemt verktøy for de nasjonale og regionale team i å spre kunnskap og informasjon om TIBIR
- sikre at eksisterende og nye kommuner implementerer TIBIR i tråd med metoden

1/8/2014 Side 15 © The Norwegian Center for Child Behavioral Development

atferdssenteret

Sikre at implementeringen når målgruppen

08.01.2014 Side 16 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

08.01.2014 Side 17 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Bakgrunn – pmt.no

- PMTO/TIBIR implementert i statlige og kommunale tjenester i hele Norge
 - Bufetat, BUP, kommunalt
- Behov for å utvikle **et nasjonalt datasystem**
 - Samarbeidet med grafisk designer (Graf) og utvikler (Aplia) begynte i 2010

08.01.2014 Side 18 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Formål – pmto.no

1. **Datasystem** for å **registrere og administrere** implementeringsaktiviteter, **kvalitetssikre utøvelse av, og generere rapporter** om PMTO og TIBIR
1. **Intranett og hjelpeverktøy** for PMTO- og TIBIR-utøvere
1. **Nettside med publikumsinformasjon** om tilbudene PMTO og TIBIR

08.01.2014 Side 19 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

1. Datasystemer som beslutningsstøtte

08.01.2014 Side 20 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

1. Datasystem for PMTO og TIBIR

- **Målgruppe:**
 - Atferdssenteret som **programleverandør**
 - **Programmottakere** (TIBIR-kommuner, Bufetat, BUP)
 - Andre **ledere og beslutningstakere** på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå
- For programleverandør og programmottakere vil pmto.no bidra med:
 - **Å holde oversikt.**
Registrere informasjon om opplæringer, veiledninger, saksvirksomhet, etter hvert også andre implementeringsaktiviteter.

08.01.2014 Side 21 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

1. Datasystem for PMTO og TIBIR

- **Støtte til administrative oppgaver:**
 - bidra til å administrere opplæringer, veiledninger, seminarer
 - bestille og distribuere materiell
 - utarbeide rapporter og spre informasjon.
- **Spredning** av metodene
 - Kan bidra til spredning gjennom å redusere administrativ arbeidsmengde for implementeringsteamene
 - Nettside med søkemotor: Informasjon om hvor familier kan finne sitt nærmeste PMTO/TIBIR-tilbud.

08.01.2014

Side 22

© Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

1. Datasystem for PMTO og TIBIR

- Mulighet for å **føre tilsyn med og kvalitetssikre** sentrale indikatorer for implementeringskvalitet
- **Programintegritet:** sikre at PMTO/TIBIR etableres i vertsorganisasjonen med de rammebetingelser og ressurser som er dokumentert som nødvendige.
- **Metodeintegritet:** at "utøvelsen av programmet overfor målgruppen må være i samsvar med formålet og de faglige prinsippene som programleverandøren har beskrevet og som er dokumentert effektive i forskningen".

08.01.2014

Side 23

© Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

1. Datasystem for PMTO og TIBIR

- Data for å **videreutvikle metodene** og grunnlag for forskning

Gir også **ledere og beslutningstakere** på kommunalt, regionalt og nasjonalt nivå mulighet til å:

- Generere rapporter på aktuelt nivå, om bl.a.:
 - Brukerfornøydhets hos familiene
 - Om tiltakene gir de ønskede effekter (Eyberg)
 - Utøverens kapasitet (ledig/fullt)
 - Saksmengde
 - Deltakelse på opplæringer og veiledning
- Opprettholde kvaliteten i tjenestene.

08.01.2014

Side 24

© Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

2. Intranett og hjelpeverktøy for PMTO- og TIBIR-utøvere

Målgruppe:

- PMTO-/TIBIR-utøvere under opplæring
- Alle sertifiserte/godkjente PMTO-/TIBIR-utøvere

Innhold:

- Materiell/bestillingsskjema
- Meldingssystem
- Oversikt over egen opplæring, veiledninger og saker

08.01.2014 Side 25 © Norsk senter for studier av problemferd og innovativ praksis

atferdssenteret

3. www.pmt.no – nettside – intranett – ekstranett

08.01.2014 Side 26 © Norsk senter for studier av problemferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Hvordan kan pmt.no være til støtte for implementeringsteamene?

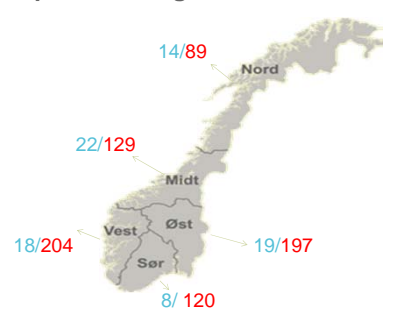
- **Hjelpeverktøy** for å etablere rutiner for å sikre og vedlikeholde høy kvalitet på implementeringsarbeidet.
- Teamene vil **kunne føre tilsyn med og kunne rapportere på implementeringsaktiviteter** som opplæring, veiledning og metodeutøvelse (aktive implementeringsdrivere).
- Det er også et **informasjonssystem** som gjør informasjon om implementeringsaktiviteter tilgjengelig for relevante parter i systemet. Basert på informasjonene kan det gjøres nødvendige tilpasninger til metoden og implementeringsprosessene.

08.01.2014 Side 27 © Norsk senter for studier av problemferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Status for implementering av PMTO.no

- 290 PMTO-terapeuter
- 1179 TIBIR-utøvere
- 81 TIBIR-kommuner
- Registrert 740 brukere

08.01.2014 Side 28 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Teamutvikling og teameffektivitet - med særlig fokus på implementeringsteam

Andreas A. Hviid
Nasjonal koordinator

08.01.2014 Side 29 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Hva er et team?

En gruppe med **minst to personer** som har **mål og oppgaver** som medlemmene er **kollektivt ansvarlige** for og **avhengige av hverandre** for å oppnå, og som derfor må **samarbeide og koordinere** handlingene sine med hverandre.

08.01.2014 Side 30 © Norsk senter for studier av problematferd og innovativ praksis

atferdssenteret

Tre ulike typer arbeidsgrupper

Type gruppe	Målklarhet	Måltype	Grad av rutine	Kritiske individuelle ferdigheter	Kritiske gruppeferdigheter
Produksjonsgruppe	Høy	Kvantitativ	Høy	Manuelle / tekniske	Koordinering
Opptreden-gruppe	Middels	Kvalitativ	Middels	Kunstneriske	Tilpasning
Beslutnings-gruppe	Lav	Kvalitativ	Lav	Intellektuelle / sosiale	Kommunikasjon

08.01.2014 Side 31 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

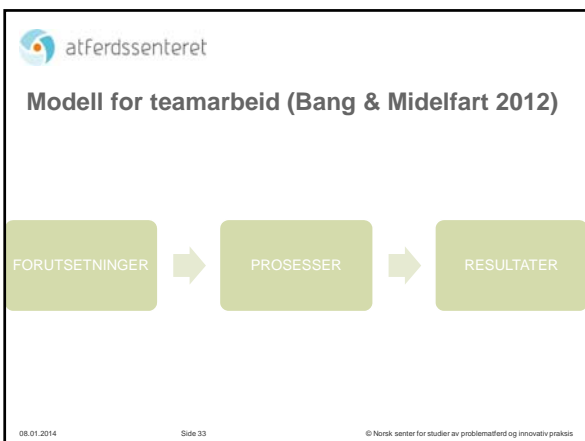
atferdssenteret

Utfordringen

Hvordan skape et implementeringsteam hvor det produseres **viktige saksresultater**, utvikles **gode samarbeidsrelasjoner** og hvor det føles **meningsfylt og utviklende** å være?

08.01.2014 Side 32 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Resultater skapt av implementeringsteam

Merverdi for dem teamet er til for

- ✓ Saksresultater

Merverdi for teamet

- ✓ Hensiktsmessig gruppekultur ✓ Lagånd ✓ Gruppepsykologisk trygghet

Merverdi for teamets medlemmer

- ✓ Individuell tilfredshet ✓ Motivasjon ✓ Trivsel ✓ Utvikling

08.01.2014 Side 34 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Effektive implementeringsteam

FORUTSETNINGER → PROSESSER → RESULTATER

- Merverdi for dem teamet er til for
- Merverdi for teamet
- Merverdi for teamets medlemmer

08.01.2014 Side 35 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Merverdi?

08.01.2014 Side 36 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

 atferdssenteret

Forutsetninger for teamets funksjon

Klart formål
✓ Retning ✓ Fokus ✓ Utholdenhet

Riktige saker
✓ Viktige ✓ Relevante ✓ Varierte ✓ Engasjerende

Balansert sammensetning
✓ Størrelse ✓ Roller ✓ Kompetanse ✓ Mangfold ✓ Synergieffekt

Støttende omgivelser
✓ Ressurser ✓ Informasjon ✓ Opplæring ✓ Arbeidsvilkår ✓ Kultur

08.01.2014 Side 37 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

 atferdssenteret

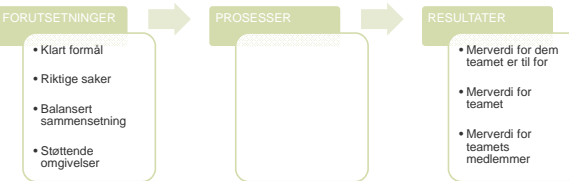
Hvorfor skal vi ha et implementeringsteam?

08.01.2014 Side 38 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

 atferdssenteret

Effektive implementeringsteam

FORUTSETNINGER

- Klart formål
- Riktige saker
- Balansert sammensetning
- Støttende omgivelser

PROSESSER

RESULTATER

- Merverdi for dem teamet er til for
- Merverdi for teamet
- Merverdi for teamets medlemmer

08.01.2014 Side 39 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Prosesser i teammøtene

Klare bestillinger
✓ Hva? ✓ Hvordan? ✓ Hvorfor?

Kommunikasjonskvalitet
✓ Fokuset diskusjon ✓ Gode beslutningsprosesser ✓ Oppgavekonflikt uten relasjonskonflikt ✓ Dialogisk kommunikasjon

Aktiv relasjon til omgivelsene
✓ Koordinering ✓ Innhente kunnskap ✓ Dele kunnskap ✓ Netverksbygging

Kontinuerlig gruppelæring
✓ Metakommunikasjon ✓ Evaluering ✓ Læringsarena

08.01.2014 Side 40 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Kommunikasjonskvalitet?

"All those in favor say 'Aye.'"
"Aye." "Aye." "Aye."
"Aye." "Aye." "Aye."

08.01.2014 Side 41 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Fire ulike diskusjonsforløp

1. Overfokusert 2. Avsporet I 3. Avsporet II 4. Adekvat fokusert

08.01.2014 Side 42 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Effektive implementeringsteam

FORUTSETNINGER

- Klart formål
- Riktige saker
- Balansert sammensetning
- Støttende omgivelser

PROSESSER

- Klare bestillinger
- Kommunikasjonskvalitet
- Aktiv relasjon til omgivelsene
- Kontinuerlig gruppelæring

RESULTATER

- Merverdi for dem teamet er til for
- Merverdi for teamet
- Merverdi for teamets medlemmer

08.01.2014 Side 43 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

«The best meeting is a group of three, with one person sick and another out of town»

08.01.2014 Side 44 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Utvikling av implementeringsteam

FORUTSETNINGER FOR TEAMETS FUNKSJON

- Har dere etablert et klart formål med implementeringsteamet, som alle medlemmer kjenner og identifiserer seg med?
- Bruker dere tiden på de rette sakene i teammøtene, og er det tilstrekkelig balanse mellom ulike typer saker?
- Består implementeringsteamet av de rette menneskene, og har dere den rette kompetanse?
- Har implementeringsteamet den rette struktur, og de rette rammevilkår for arbeidet?

08.01.2014 Side 45 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Utvikling av implementeringsteam

PROSESSER I TEAMMØTENE

- Kommer medlemmene med en klar bestilling når en sak presenteres i teammøtet?
- Klarer dere å holde dere fokusert når dere diskuterer i teammøtet?
- Samtaler dere på en måte som gjør at medlemmenes ulike synspunkter kommer fram, blir lyttet til og videreutviklet?
- Kommenterer dere på hvordan dere fungerer når dere ser at dere kan fungere bedre, og i hvilken grad er dere i stand til å justere kursen da?

08.01.2014 Side 46 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Utvikling av implementeringsteam

RESULTATER SKAPT AV TEAMET

- Blir saken tilført merverdi?
- Blir organisasjonen tilført merverdi?
- Blir teamet tilført merverdi?
- Blir medlemmene av teamet tilført merverdi?

08.01.2014 Side 47 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

atferdssenteret

Tema for dialogsesjon

Hvilke forskjeller har vi mellom oss som kan:

- Være en styrke for gruppen, som vi bør utnytte?
- Bli brysomme for oss, og som vi bør adressere?

08.01.2014 Side 48 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

 atferdssenteret

Spørsmål:

- Hva er viktig/deres erfaringer for å få et team til å lykkes med implementering over tid?
- Hvis man ikke har erfaringer og skal gå i gang; Hva tenker du bør gjøres i din kommune/organisasjon?

08.01.2014 Side 49 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis

 atferdssenteret

Takk for oppmerksomheten!

"We're encouraging people to become involved in their own rescue."

08.01.2014 Side 50 © Norsk senter for studier av problemløst og innovativ praksis
